

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem ve věci

žalobce: **M. B.**, státní příslušnost Ukrajina
zastoupen advokátem Mgr. Pavlem Čížinským
sídlem Baranova 1026/33, Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 19. 1. 2022,
č. j. OAM-276/ZA-P07-K01-R2-2020,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 19. 1. 2022, č. j. OAM-276/ZA-P07-K01-R2-2020, se **zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen žalobci nahradit náklady řízení ve výši 6 800 Kč k rukám právního zástupce Mgr. Pavla Čížinského, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Svou žalobu odůvodnil následujícím způsobem.
2. Žalobce ve své žalobě spatřuje pochybení žalovaného v tom, že ten opětovně nerespektoval závazný právní názor soudu, v tomto případě zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 6. 2021. Žalovaný totiž opětovně nezodpověděl otázku, zda oni ozbrojenci byli či nebyli soukromými osobami, touto otázkou se odmítal zabývat. Žalovaný dále nerespektoval právní názor zrušujícího rozsudku ani v tom, že by se skutečně řádně zabýval i otázkou slučitelnosti vycestování žalobce s Úmluvou o právech dítěte, vůbec si nepoložil otázku, zda lze po rodině žalobce spravedlivě požadovat, aby s žalobcem odcestovala na Ukrajinu, anebo zda je s Úmluvou o právech dítěte slučitelné, aby žalobce na Ukrajinu odcestoval sám. Závěrem žaloby žalobce poukázal na aktuální vývoj ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, tedy i na neaktuálnost informací, ze kterých žalovaný při svém rozhodování vycházel.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl, aby zdejší soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný ve svém vyjádření setrval na svých závěrech v žalovaném rozhodnutí, jelikož v době jeho rozhodování vycházel z aktuálních informací. Navrhl, aby zdejší soud žalobu zamítl.
5. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen jako „s.ř.s.“), přičemž dospěl závěru, že žaloba je **důvodná**.
6. Krajský soud si je vědom, že žalovaný ve svém rozhodnutí hodnotil azylové důvody sdělené žalobcem v žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tedy konkrétně obavy rodičů žalobce z pronásledování z důvodů příslušnosti k ruskojazyčné menšině a z možnosti útoku paramilitárních skupin na příslušníky této menšiny, což může ještě zhoršit odtržení Ukrajinské pravoslavné církve od Ruské pravoslavné církve. Žalovaný tyto azylové důvody hodnotil na základě mu dostupných informací ke dni jeho rozhodnutí, tedy nehodnotil zhoršující se bezpečnostní situaci na Ukrajině, což objektivně ani nemohl, jelikož v době jeho rozhodování k žádné změně v bezpečnostní situaci na Ukrajině nedošlo. Tuto skutečnost uvádí žalobce až v žalobě, což však musí krajský soud, vzhledem k závažnosti situace, řádně zhodnotit.
7. Dle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání správních rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Ve věcech mezinárodní ochrany nicméně z tohoto principu existují výjimky, při nichž dochází k prolomení uvedených pravidel na základě přednostní aplikace jiné normy. Pro řízení před krajským soudem je jednou z takových norem čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. V případě přímé aplikace citovaného ustanovení je

„povinností krajského soudu přezkoumat skutkovou i právní stránku případu ve věci mezinárodní ochrany ke dni svého rozhodnutí“ (viz podrobněji rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 - 32, bod 25 a násl.).

8. Jak dále uvedl výstižně v aktuální judikatuře Nejvyšší správní soud: „*K prolomení retrospektivního principu v řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem může dojít, je-li v souladu s čl. 10 Ústavy přímo aplikován čl. 2 a 3 Úmluvy. Tato ustanovení „je třeba pod úhlem mezinárodněprávní zásady ‚non-refoulement‘ vykládat tak, že stanoví závazek České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, újmě, která by spočívala v ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, a to např. tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma brozila“ (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 -46). Nejvyšší správní soud opakovaně připustil, že v řízení o kasační stížnosti může dojít k prolomení pravidel zakotvených v § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s. z důvodu dodržení zásady non-refoulement (z poslední doby viz např. rozsudky ze dne 29. 4. 2021, č. j. 10 Azs 414/2020 - 41; ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2 Azs 43/2020 - 27; nebo usnesení ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 Azs 14/2017 - 30), což bylo aprobováno i Ústavním soudem (nálezný sp. zn. III. ÚS 3997/19 ze dne 19. 5. 2020)“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022 - 31).*
9. Na základě výše uvedeného tedy dospěl krajský soud k závěru, že je jeho úkolem při svém rozhodování hodnotit i nově vzniklé skutečnosti, které žalobce tvrdí, avšak v době rozhodování žalovaného ještě tato skutečnost neexistovala. Ve zde projednávaném případě je jistě touto nově vzniklou skutečností tvrzený bezpečnostní vývoj na Ukrajině, spojený se vpádem vojsk Ruské federace na území Ukrajiny (k tomu aktuálně srovnej rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021 - 49).
10. Krajský soud je toho názoru, že není třeba zdlouhavě představovat dlouhodobou nestabilní bezpečnostní situaci na části území Ukrajiny, která vyústila dne 24. 2. 2022 vpádem vojsk Ruské federace na území Ukrajiny, což zasáhlo celé území Ukrajiny a způsobilo totální válku na ukrajinském území. Vpád vojsk Ruské federace spustil humanitární krizi, k jejímuž zvládnutí přispívají všechny státy EU, včetně České republiky. Tato situace je mediálně hojně sledována, přičemž za všechny lze odkázat na oficiální zpravodajství Organizace spojených národů, která tuto situaci označila za „*velkou regionální krizi s potenciálně katastrofálními důsledky pro celý svět*“ (viz článek dostupný na <https://www.osn.cz/osn-a-utok-ruska-proti-ukrajine/>).
11. Krajský soud je toho názoru, že vzhledem k aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině by rozhodnutí krajského soudu, kterým by bylo potvrzeno žalované rozhodnutí, došlo k porušení zásady non-refoulement, jelikož by mohlo dojít k tomu, že by žalobci mohla vzniknout újma, která by spočívala v ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, a to z důvodu ozbrojeného válečného konfliktu v zemi původu. Z tohoto důvodu tak bylo na místě prolomit pravidla zakotvená v § 75 odst. 1 s.ř.s. a přezkoumat žalované rozhodnutí na základě skutkového stavu platného v době rozhodování soudu. Krajský soud tak dospěl k závěru, že žalovaný při svém rozhodování o tom, zda žalobci udělit mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu nevycházel z aktuální situace v zemi původu, především co se týče posouzení udělení doplňkové ochrany. Žalovaný ve svém rozhodnutí nehodnotil aktuální bezpečnostní situaci

na Ukrajině spojenou s vpádem vojsk Ruské federace, což sice z objektivního hlediska není chybou žalovaného, nicméně vzhledem k výše uvedené právní úpravě bylo povinností krajského soudu se touto otázkou zabývat a v důsledku tedy žalované rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

12. Krajský soud by chtěl nicméně poukázat na skutečnost, že prolomení pravidel zakotvených v § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s. kvůli zásadě non-refoulement je ovšem namístě pouze tehdy, nelze-li dotčenému jednotlivci poskytnout ochranu v jiném řízení (viz usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Azs 79/2009 - 84). Nyní soud ještě nepřistoupil k tomu, aby žalobce odkázal na jiná řízení, které by mu mohlo zajistit ochranu, a to vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o nezletilého žalobce, který je závislý na svých rodičích, a že situace na Ukrajině představuje velkou hrozbu při návratu do země původu. Nicméně jak vyplývá ze správního spisu, rodičům žalobce již byl na území ČR povolen trvalý pobyt, tudíž vzhledem k existenci § 66 a násl. zákona č. 326/1999 Sb., zákon o pobytu cizinců, si lze představit, že žalobci lze poskytnout účelnější ochranu v jiném řízení, než v řízení azylovém.
13. Krajský soud se dále nezabýval zbylými žalobními body, jelikož jejich přezkum za situace, kdy žalovaný vycházel z naprosto odlišené situace v zemi původu, což nešlo jakkoliv předvídat, pozbývá smyslu.
14. Krajský soud tedy přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Krajský soud tak zrušil žalované rozhodnutí pro vady řízení dle § 78 odst. 1 s.ř.s. spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Krajský soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání postupem dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když žalovaný s tímto postupem souhlasil (č. l. 24 soudního spisu) a žalobce se k tomuto postupu ve lhůtě nevyjádřil.
15. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému.
16. Žalobci tak krajský soud přiznal náklady právního zastoupení. Při stanovení výše náhrady právního zastoupení postupoval krajský soud dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „vyhl. č. 177/1996 Sb.“), a přiznal úspěšnému žalobci proti žalovanému tyto náklady:
 - odměna advokáta za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba /§11 odst. 1 písm. a), d) vyhl. č. 177/1996 Sb./) dle § 7 bodu 5. ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 6 200,- Kč (2 x 3 100 Kč);
 - paušální náhrada hotových výdajů advokáta za 2 úkony právní služby po 300 Kč ve výši 600 Kč (převzetí a příprava zastoupení, žaloba /§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb./).
17. Krajský soud nepřiznal žalobci náhradu nákladů řízení za doplnění žaloby ze dne 25. 2. 2022, jelikož žalobci byla přiznána náhrada za podání žaloby a žalobci nic nebránilo v tom, aby v takto podané žalobě řádně odůvodnil své žalobní body a nevyčkával 2 dny s jejím doplněním. Celkové náklady řízení, které je žalovaný povinen uhradit žalobci, tak činí 6 800 Kč. Platební místo bylo určeno v souladu s ust. § 149 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“), ve spojení s ust. § 64 s.ř.s. Lhůta ke splnění

uložené povinnosti byla určena v souladu s ust. § 160 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 20. dubna 2022

JUDr. Jan Dvořák v. r.
samosoudce